

Mariehamn den 6/10-15

Bästa Miljödomstolen,

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

Jag har läst SKB svar på den kritik som finns i remissvaren och finner att märkligt att SKB bedömer frågan om korrosion av koppar som en sakfråga. I detta fall bör man skilja på sak- och principfrågor. Att korrosion av koppar inte sker i syrefritt vatten har varit en förutsättning för KBS-3 metoden, så detta antagande är en grundförutsättning för KBS-3 metoden. Frågan i detta fall är om det sker eller inte, dvs. en principfråga, och inte hur mycket de sker (sakfråga). Valet av koppar som kapselmaterial bygger helt på det principiella att korrosion av koppar inte sker. Att bedöma om SKB har tillräckligt vetenskapligt stöd för antagandet (att ingen korrosion av koppar sker i syrefritt vatten) är därför nödvändigt för en miljöprövning. Om man enbart utgår från de studier som SKB gjorda är det oklart om det finns stöd för detta antagande. Inte heller i de prototypförsök som SKB gjort ger att klart stöd för att ingen korrosion av koppar kommer ske. De oberoende studier som gjort ger inget stöd för detta antagande. Det har dessutom under 2014 framkommit en helt ny oberoende vetenskaplig studie som visar att korrosion av koppar (storleks ordningen μm per år) sker i syrefritt vatten (se: Nanometer-Scale Corrosion of Copper in De-Aerated Deionized Water; Christopher Cleveland, Saeed Moghaddam, and Mark E. Orazema; Journal of The Electrochemical Society, 161 (3) C107-C114 (2014)). Det är inte meningsfullt att göra en miljöprövning så länge de grundläggande principfrågor inte är klarlagda och detta måste ske innan man kan föra en diskussion om sakfrågorna.

INKOM: 2015-10-06
SKILJA: M 1333-11
AKTBIL: 342

För leran finns det minst två principfrågor: att leran ska skydda kopparn och att leran ska ge ett helt tät skikt. Även för dessa två frågor saknar jag det nödvändiga vetenskapliga stödet. Dessa två frågor är dock så direkt relaterade till ett slutförvar att vi är helt beroende av den forskning som SKB bedrivit.

Att bedöma metoden som BAT (Best Available Technique) är då omöjlig.

Tillslut vill jag poängtera att det är SKB som har och har haft fulla ansvaret för att ta fram en säker metod för slutförvaring av det utbrända kärnbränslet. Vidare bör miljödomstolen inte utreda om kontrollsystemet för den forskning som SKB bedrivit fungerat.

Mvh
Torbjörn Åkermark